

Received / Makale Geliş Tarihi 21.03.2024
Published / Yayınlanma Tarihi 30.06.2024
Volume (Issue) Cilt (Sayı) 8 (43)
pp / ss 749-761

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.12555825
Mail: editor@pejoss.com

Akif Kemal Karatepe

<https://orcid.org/0000-0003-0500-7677>

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü, Ambalaj Tasarımı Programı,
İstanbul/ TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/04mma4681>

Dr. Ahmet Çabuk

<https://orcid.org/0000-0002-5302-1847>

Karabük Üniversitesi, Eskipazar Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı,
Karabük/ TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/04wy7gp54>

Elif İnanlı

<https://orcid.org/0000-0003-2533-304X>
Beykoz Üniversitesi, İstanbul/ Türkiye

İş Sağlığı ve Güvenliği Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi

Investigation of Lifelong Learning Tendencies of Occupational Health and Safety Students

ÖZET

Yapılan çalışmada İş Sağlığı ve Güvenliği programında öğrenim gören öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin değişim ve gelişime açık, öğrenmeye istekli olmaları, yenilikleri takip etmeleri, var olan bilgi ve birikimlerinin güncel olmasını sağlamaları, değişimle beraber gelen güncelliği yakalamaları ve kendi kendini gerçekleştirmeleri önem arz etmekle birlikte Meslek yüksekokulu profilinin günümüzdeki durumu, eğitim programları ve sisteminde gerekli olan düzenlemeler için gerekli düzenlemelerin ve planlamaların yapılması için yol gösterici olacağı düşünülmüştür. Araştırmanın önemine dikkat çekmektedir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi olarak karşımıza çıkan tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak, örneklem alma yoluna gidilmemiş, 2022-2023 öğretim yılında İstanbul ilinde öğrenim gören 426 önlisans İş Sağlığı ve Güvenliği öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracını önlisans öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin saptanması amacıyla Diker Coşkun (2009) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilmiş kişisel bilgi formu” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, İş Sağlığı ve Güvenliği programı öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri problem doğrultusunda oluşturulan yaş, cinsiyet ve sınıf düzeyi gibi değişkenler açısından incelenmiş ve cinsiyet bağlamında anlamlı bir farklılık tespit edilmiş, yaş ve sınıf düzeyi açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Öğrenme, Hayat Boyu Öğrenme Eğilimi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Önlisans.

ABSTRACT

This study, it is aimed to examine the lifelong learning tendencies of the students studying in the Occupational Health and Safety program. Although it is important for students to be open to change and development, to be willing to learn, to follow innovations, to ensure that their existing knowledge and experience are up-to-date, to catch up with the actuality that comes with change and to self-actualise, the current situation of the vocational school profile, the education programs and the necessary arrangements for the necessary arrangements in the system and the planning will be guiding for the necessary arrangements and planning draws attention to the importance of the research. The study was carried out with the survey model, which appears as a quantitative research method. In the study, 426 associate degree Occupational Health and Safety students studying in the province of Istanbul in the 2022-2023 academic year were formed by using the random sampling method. In order to determine the lifelong learning tendencies of associate degree students, the "Lifelong Learning Tendencies Scale" developed by Diker Coşkun (2009) and the personal information form developed by the researcher were used as data collection tools. According to the results of the study, the lifelong learning tendencies of the Occupational Health and Safety program students were examined in terms of variables such as age, gender and class level, which were created in line with the problem, and a significant difference was found in terms of gender, but no significant difference was found in terms of age and class level.

Keywords: Lifelong Learning, Lifelong Learning Tendency, Occupational Health and Safety, Associate Degree

1. GİRİŞ

Yaşam boyu öğrenme, bireylerin kişisel, toplumsal veya istihdamla ilgili nedenlerle bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirmek için yaşamları boyunca katıldıkları sürekli öğrenme etkinliklerini kapsamaktadır. Bireysel öğrenme ile toplumsal projeksiyonlar arasındaki karşılıklı bağımlılığı vurgulayarak hem kişisel öğrenme deneyimlerini hem de kurumsal eğitim hedeflerini içermektedir (Billett, 2022; Han, 2023). Hayat boyu öğrenme, ekonomik ve toplumsal büyüme için fırsatlar sunduğundan, özellikle hızlı küresel dönüşümler karşısında sürdürülebilir toplum gelişimi için çok önemlidir (Doronina, 2022; Prasad & Kumar, 2022). Avrupa Birliği, kişisel gelişim ve kendini gerçekleştirme için beceri farklılaşmasına ve küreselleşmeye uyum sağlamanın önemini kabul ederek yaşam boyu öğrenmeye öncelik vermektedir (Jamil vd., 2022). Genel olarak yaşam boyu öğrenme, bireyleri, toplumları ve kuruluşları yaşam boyunca gelişen zorluklara ve fırsatlara uyum sağlama konusunda destekleyen temel bir süreçtir.

Yaşam boyu öğrenme, sürekli gelişimi ve değişen ortamlara uyumu teşvik ederek kişisel gelişime önemli ölçüde fayda sağlamaktadır. Hem profesyonel hem de kişisel olarak bireysel potansiyeli arttırmada çok önemli bir rol oynamaktadır (Gogunskii vd., 2016; Toxirova, 2021). Özellikle liderlerin, küresel ve hızla gelişen bir ortamda etkili kalabilmek için yaşam boyu öğrenmeyi benimsemesi ve kişisel gelişimin liderlik gelişimi için gerekli olduğunu bilmesi gerekmektedir (Boyd & Williams, 2010). Yaşam boyu öğrenme, dakikalardan on yıllara kadar çeşitli zaman ölçeklerini kapsar; bireylerin kendilerini yeni becerilere kaptırmalarına, ustalık peşinde koşmalarına ve motivasyon, yorgunluk ve beceri geliştirme dinamikleri yoluyla sürekli gelişmelerine olanak tanımaktadır (Lu vd., 2022).

İş sağlığı ve güvenliği (İSG), iş yerlerinde çalışanların fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden iyilik halini korumaya ve geliştirmeye odaklanan multidisipliner bir alandır (Pingle, 2012). İSG, direkt olarak iş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemeye ve dolaylı olarak çalışanlar arasında üretkenliği ve memnuniyeti artırmayı amaçlamaktadır (Asad vd., 2023). Ülkelerin yetkili kurum ve kuruluşları tarafından belirlenen mevzuat ve standartlar işverenlerin çalışanları için güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamasını zorunlu hale getirmektedir (Jeffrey Yuliyanto Waisapi, 2022; Prasad & Ray, 2024). İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliğinin nihai amacı, bireylerin sağlıklarından veya güvenliklerinden ödün vermeden görevlerini yerine getirebilecekleri çalışma ortamları oluşturmaktır. İş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğini hizmetlerinin yerine getirilmesinde işverene rehberlik yapan ve belirlenen görevleri (Rehberlik, risk değerlendirmesi, acil durum planı, çalışma ortamı gözetimi, eğitim, bilgilendirme, kayıt) yerine getiren iş güvenliği uzmanıdır. İş yerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetinin yerine getirilmesinde aktif olarak yer alan iş güvenliği uzmanı işin durdurulması sürecinde işveren başvuruda bulunma, inceleme ve araştırma yapma, yetkisi olan, bilgi ve belgelere ulaşma, çalışanlarla görüşme yapma, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapma yetkisine sahiptir. Diğer iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri (İşyeri hekimi, diğer sağlık profesyoneli, iş güvenliği uzmanı) gibi iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için görevini yerine getirirken iş yerinde işin normal akışını mümkün olduğunda aksatmamaya çalışan, çalışma ortamının ve çalışmaların verimli olmasına katkıda bulunan, iş yerinin mesleki sırlarının, ticari ve ekonomik durumu hakkında bilgilerin gizli tutulmasına özen gösteren ve bu konuda yükümlü olan iş güvenliği uzmanı mesleki gelişimini sağlamak üzere eğitim (Yüz yüze, çevrimiçi ve çevrimdışı), seminer ve panel gibi organizasyonlara katılmaktadır.

Bakanlık tarafından yetkilendirilerek iş sağlığı ve güvenliği alanında belgeli (A/ B/ C sınıfı iş güvenliği uzmanlık belgesi) olarak uzmanlık yapan iş güvenliği uzmanlarının üniversitelerin belli bölüm ve programlarından mezun olması zorunludur. Bakanlık tarafından belirlenen kursa ve sınava katılabilmek için iş güvenliği uzmanı adaylarının üniversitelerin mühendis, mimar (Mühendislik ve mimarlık eğitimi veren), fizikçi, kimyager, biyolog, teknik öğretmen unvanı veren fakülte veya iş sağlığı ve güvenliği lisans veya iş sağlığı ve güvenliği ön lisans programı mezunu olması gerekmektedir. İş güvenliği uzmanı olma hakkı olanlar belirli şartları yerine getirmeleri durumunda lisansüstü (yüksek lisans- doktora) eğitimi alabilmekte bu sayede eğitim seviyelerinin yanında sahip oldukları belge sınıfını gerekli şartları yerine getirerek yükseltebilmektedir.

Yaşam boyu öğrenme, kişinin yaşamı boyunca bilgi, beceri ve değerleri geliştirerek akademik ve mesleki gelişimine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Gelişen profesyonel ortamlara ve toplumsal değişimlere uyum sağlamada çok önemli bir rol oynamaktadır (Mbchb, 2023). Yaşam boyu öğrenme, çalışanlar için öz değerlendirmeyi ve sürekli iyileştirme için hedef belirlemeyi vurgulayan bir gerekliliktir (Jamil vd., 2022). Yaşam boyu öğrenme ile yaşam boyu eğitim arasında ayırım yapmak hayati önem taşır; birincisi bireysel deneyimlere ve etkileşimlere odaklanırken ikincisi kurumsal olarak yönlendirmektedir (Dattathreya, 2022). Sürdürülebilir toplumsal kalkınma bağlamında, yaşam boyu öğrenme, özellikle mevcut salgın gibi zorlu

zamanlarda, ekonomik faydalar ve beceri geliştirme ve yeniden beceri kazanma fırsatları sunmaktadır (Billett, 2022). Genel olarak yaşam boyu öğrenme, çeşitli ortamlarda sürekli eğitim ve beceri gelişimini teşvik ederek kişisel gelişimi, mesleki ilerlemeyi ve toplumsal ilerlemeyi teşvik etmektedir (Antonova vd., 2020).

Yaşam boyu öğrenme girişimlerini desteklemek için çeşitli araçlar gereklidir. Önemli araçlardan biri, farklı alanlardaki öğrenme ve becerilerin tanınması için ortak bir geçerlilik sağlayan "yeterlilik değerlendirmesidir" (Henning, 2022; Salling Olesen, 2022, 2023). Ek olarak, dijital araçlar, sağlık ve diğer profesyonellerin uzmanlık bilgilerini korumaları ve güncellemeleri için çok önemli olan referans yönetimi sistemleri, öğrenme ve test araçları ve iş birliği araçları dahil olmak üzere kendi kendini yöneten öğrenme süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır (Freeman vd., 2019). Bireyler bu araçları kullanarak öğrenme deneyimlerini geliştirebilir ve gelişen bilgi ortamına etkili bir şekilde uyum sağlayabilirler. Ayrıca, pratik perspektifleri yansıtmak ve yaşam boyu öğrenme politikalarının, herkes için öğrenme kaynaklarına erişim sağlamaya yönelik vizyoner reform hedeflerini yerine getirmesini sağlamak için, araştırmanın eleştirel bir çerçevesi gereklidir (Salling Olesen, 2022).

Yetkili kurumlar, yaşam boyu bir süreç olarak kişisel gelişime odaklanmakta, çeşitli kurs ve eğitim modülleri aracılığıyla bireylerin kendilerini daha iyi anlamalarını, becerilerini geliştirmelerini ve maksimum potansiyellerine ulaşmalarını amaçlamaktadır (Pakdemirli vd., 2016). İş güvenliği uzmanı ve adayları yurtiçi/ yurtdışında faaliyet gösteren kamu ve özel çeşitli kurum ve kuruluşların (E- insan, ÇASGEM, İSGÜM, OSHA, NEBOSH vd.) açmış oldukları ücretsiz ve ücretli eğitimlere (ISO 45001 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi, makinelerde risk değerlendirmesi ve makine emniyet sistemleri uygulamalı eğitimi, ergonomi, iş hijyeni, kaza olay araştırması ve kök sebep analizi, etkili çatışma ve yönetimi ve değerlerle çatışmayı ele alma eğitimi vb.) katılabilmektedir. Eğitim sonunda kazandıkları bilgi ve tecrübelerini mesleki ve akademik gelişim için kullanabilmektedir.

Hızla dönüşen mevcut dünya bağlamında, büyüme ve ilerleme için bol miktarda fırsat sunan yaşam boyu öğrenme, sürdürülebilir toplumsal kalkınma için hayati öneme sahiptir (Neculau & Anghel, 2022). Ayrıca bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenme, insan kişiliğini mükemmelleştirmenin, dengeyi sağlamanın ve bireysel, mesleki ve sosyal performansı geliştirmenin bir yolu olarak görülmektedir. Bu nedenle, sürekli değişen bir ortamda sürekli gelişmeyi, uyarlanabilirliği ve başarıyı desteklemek, kişisel tatmini sağlamak ve genel toplumsal ilerlemeye katkıda bulunmak için yaşam boyu öğrenme gereklidir.

İş güvenliği uzmanları, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Üniversiteler öğrencilerin iş güvenliği alanında değişimlere ve gelişmelere ayak uydurabilmeleri için sağlam bir temel oluşturmalarına katkı sağlamaktadır. Ancak iş sağlığı ve güvenliği alanı her yönden sürekli gelişmekte ve değişmektedir. Bu değişime ayak uydurabilmek için güncel bilgi ve becerilere sahip olmak, yeni teknolojileri ve yaklaşımları benimsemek gerekmektedir. Değişime ve gelişime açık olmak, yenilikleri takip etmek, bilgi ve birikimlerini güncel tutmak, kendini gerçekleştirmek için iş güvenliği uzmanları ve adaylarının üniversitedeki eğitimlerine ek olarak yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirmeleri önemlidir.

2. MATERYAL ve METOT

Türkiye’ de aktif olarak eğitim ve öğretim faaliyetini sürdüren devlet üniversitesi sayısı 129, vakıf üniversitesi sayısı 74 ve vakıf meslek yüksekokul sayısı 4 olup toplam 207 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır. Yükseköğretim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği alanında ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesinde eğitim ve öğretim gerçekleştirilmektedir. Yükseköğretim Program Atlası verilerine göre 12 üniversitede (1 üniversitede açıköğretim) lisans ve yüksekokul düzeyinde 4 yıllık yüz yüze ve açıköğretim şeklinde eğitim, 85 üniversitede (3 üniversitede açıköğretim) ön lisans düzeyinde yüz yüze ve açıköğretim şeklinde eğitim verilmektedir. Türkiye’de bulunan yükseköğretim kurumlarına bağlı bölüm ve programlarda 2022- 2023 eğitim ve öğretim yılında yükseköğretim kurumlarına bağlı üniversite ve meslek yüksekokulu bünyesinde örgün, ikinci öğretim, uzaktan öğretim olmak üzere farklı sınıflar seviyelerinde olmak üzere lisans ve ön lisans düzeyinde iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim ve öğretim gören öğrenci sayısı 16.718’dir (Yükseköğretim Kurulu, 2022)

2.1. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Araştırmada sosyo-demografik bilgi formu, yaşam boyu öğrenme ölçeklerinden oluşturulmuş bir anket kullanılmıştır.

Uygulanan anket sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiksel metotların (ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımları) yanı sıra normallik testi ve parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

Tablo 1. Araştırmanın Hipotezleri

Sıra	Hipotez
H1:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?
H2:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
H3:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
H4:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde yaş durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
H5:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde yükseköğretim düzeyi durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
H6:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde sınıf düzeyi durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
H7:	Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde gelir durumları durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

2.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Bu araştırmanın evrenini İstanbul il merkezinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemini ise bu öğrencilerden seçilen örneklem grubu oluşturmaktadır. Örneklemin oluşturulmasında tesadüfi-rastgele metodu kullanılmıştır.

Örnekleme 426 öğrenciden oluşmaktadır. Örnekleme ilişkin demografik dağılım Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Örnekleme İlişkin Demografik Dağılım

<i>Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri</i>			
Değişkenler	Düzye	n	(%)
Cinsiyet	Kadın	256	60,1
	Erkek	170	39,9
Yaş	17-20	247	58,0
	21-25	133	31,2
	26-30	16	3,8
	31 yaş ve üzeri	30	7,0
Medeni Durum	Evlü	29	6,8
	Bekar	397	93,2
Yüksek öğretim okul türü	Devlet Üniversitesi	348	81,7
	Vakıf Üniversitesi	78	18,3
Şu andaki devam ettiğiniz öğretim düzeyi	Ön Lisans	287	67,4
	Lisans	115	27,0
	Yüksek Lisans	16	3,8
	Doktora	8	1,9
Sınıf düzeyi	1. Sınıf	231	54,2
	2. Sınıf	123	28,9
	3. Sınıf	12	2,8
	4. Sınıf	7	1,6
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	1,4
	Doktora Ders Dönemi	2	0,5
	Doktora Tez Dönemi	3	0,7
	Mezun	40	9,4
Daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan mezun oldunuz mu?	Evet	66	15,5
	Hayır	360	84,5
Ailenizin aylık maddi geliri	0-1000 TL	38	8,9
	1001- 2500 TL	147	34,5
	2501 TL ve üzeri	241	56,6
Sizin aylık maddi geliriniz	0-1000 TL	341	80,0
	1001- 2500 TL	39	9,2
	2501 TL ve üzeri	46	10,8
Annenizin eğitim düzeyi	Okur Yazar Değil	45	10,6
	Okur Yazar	30	7,0
	İlköğretim	196	46,0
	Ortaokul	75	17,6
	Lise	66	15,5
	Ön Lisans	2	0,5
	Lisans	12	2,8
	Okur Yazar Değil	6	1,4
Babanızın eğitim düzeyi	Okur Yazar	18	4,2
	İlköğretim	155	36,4
	Ortaokul	90	21,1
	Lise	107	25,1
	Ön Lisans	21	4,9
	Lisans	27	6,3
	Lisansüstü	2	0,5

Örnekleme oluşturan katılımcıların çoğunluğu kadın, 17-20 yaş arası, bekar ve 1. Sınıf öğrencisidir. Katılımcıların büyük çoğunluğu ön lisans düzeyinde ve yaygın olarak devlet üniversitesinde öğrenim görmektedir. %84,5 oranla daha önce bir yükseköğretim kurumundan mezun olmayıp, %80'inin gelir durumu 0-1000 TL. düzeyindedir.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Süreci

Bu çalışmada 6'lı likert tipi ölçme araçlarından yararlanılmıştır. Likert tipi ölçümlerle çoğunlukla tercih edilen ölçek türleri içerisinde ve önceden belirlenen alt boyutlara, bu alt boyutların içerdiği maddelere bireylerin ne ölçüde katıldıklarını tespit etmek amacıyla kullanılmaktadır.

Araştırmada kullanılan ölçek, Coşkun (2009) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, "Çok uyuyor, kısmen uyuyor, çok az uyuyor, çok az uymuyor, kısmen uymuyor, hiç uymuyor" şeklinde 6'lı likert tipindedir ve 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0.72 olarak bulunmuştur. Ölçek 4 alt boyuttan oluşmaktadır. 1, 2, 3, 4, 5, 6. maddeler motivasyon alt boyutunu, 7, 8, 9, 10, 11, 12. maddeler ise sebat alt boyutunu, 13, 14, 15, 16, 17, 18. maddeler öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutunu ve 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27. maddeler merak yoksunluğu alt boyutunu oluşturmaktadır.

Alt boyutlar için ise motivasyon alt boyutu .77, sebat alt boyutu .83, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu .77 ve merak yoksunluğu alt boyutu için .86 olarak bulunmuştur.

2.4. Verilerin Analizi

Veriler google form kullanılarak katılımcılara ulaşılmıştır ve toplamda 426 katılımcı ankete cevapta bulunmuştur. Toplanan veriler SPSS 21 paket programına kodlanmış ve her bir alt problem için ilgili analizler yapılmıştır. Araştırmanın analizleri yapılmadan önce bağımlı değişkene ilişkin normallik değerlerine bakılmış ve basıklık-çarpıklık değerinin $\pm 1,96$ aralığında ve Kolmogorov-Smirnov testi sonucuna göre tüm değişkenlerin $p > .05$ normal dağılım göstermediği görülmüş olup bu çalışmada parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

Tablo 3. Altbaşlıklara Ait Analizler

Ölçek	Ort.	S.S.	Çarpıklık Katsayısı	Çarpıklık Hata K.	Basıklık	Basıklık Hata K
Motivasyon Alt Boyutu	1,46	0,586	0,932	0,118	0,26	0,236
Sebat Alt Boyutu	2,11	0,842	0,674	0,118	0,896	0,236
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	5,03	1,092	-1,227	0,118	1,249	0,236
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	4,63	1,099	-0,734	0,118	0,208	0,236

3. BULGULAR

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi olan "Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?" şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine ve Alt Boyutlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Boyut	N	$\bar{x}$	ss
Yaşam boyu Öğrenme	426	3,42	0,447
Motivasyon Alt Boyutu	426	1,46	,586
Sebat Alt Boyutu	426	2,11	0,842
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	426	5,03	1,092
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	426	4,63	1,099

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri ortalamalarının "çok az uyuyor" aralığında olduğu görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar incelendiğinde ise, motivasyon alt boyutu için "çok uyuyor"; sebat alt boyutu için "kısmen uyuyor"; öğrenme düzeyinde yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarında ise "çok az uymuyor" aralığında olduğu sonucu bulunmuştur.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık var mıdır?" şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Cinsiyet Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Mann Whitney U Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyetiniz	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Motivasyon Alt Boyutu	Kadın	256	202,89	51940,00	19044,0	,012*
	Erkek	170	229,48	39011,00		
Sebat Alt Boyutu	Kadın	256	207,83	53204,50	20308,5	0,208
	Erkek	170	222,04	37746,50		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	Kadın	256	222,69	57009,50	19406,5	0,044*
	Erkek	170	199,66	33941,50		
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	Kadın	256	227,56	58256,50	18159,5	0,002*
	Erkek	170	192,32	32694,50		
Yaşam Boyu Öğrenme	Kadın	256	226,17	57898,50	18517,5	0,009*
	Erkek	170	194,43	33052,50		

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U=18517,5$ $p<.05$); Erkek katılımcıların sıra ortalaması, kadın katılımcıların sıra ortalamasından daha yüksektir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar açısından bakıldığında, motivasyon alt boyutu için katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=19044$ $p<0.5$) Kadın katılımcıların sıra ortalaması, erkek katılımcıların sıra ortalamasından daha yüksektir. Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu için katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=19406,5$ $p<0.5$) Erkek katılımcıların sıra ortalaması, kadın katılımcıların sıra ortalamasından daha yüksektir. Merak yoksunluğu alt boyutu için katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=18159,5$ $p<0.5$) Kadın katılımcıların sıra ortalaması, erkek katılımcıların sıra ortalamasından daha yüksektir. Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan diğer alt boyutlar olan sebat alt boyutu ($U=20308,5$ $p>.05$); cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde medeni durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Medeni Durum Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Mann Whitney U Testi Sonuçları

Faktör	Medeni Durum	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Motivasyon Alt Boyutu	Evli	29	181,28	5257,00	4822	,091
	Bekar	397	215,85	85694,00		
Sebat Alt Boyutu	Evli	29	166,34	4824,00	4389	0,21*
	Bekar	397	216,94	86127,00		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	Evli	29	200,74	5821,50	5386,5	0,539
	Bekar	397	214,43	85129,50		
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	Evli	29	236,45	6857,00	5091	0,227
	Bekar	397	211,82	84094,00		
Yaşam Boyu Öğrenme	Evli	29	198,47	5755,50	5320,5	0,495
	Bekar	397	214,60	85195,50		

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde medeni duruma göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U=5320,5$ $p>.05$); Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar açısından bakıldığında, sebat alt boyutu için katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri medeni duruma göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=4389$ $p<0.5$) Bekar katılımcıların sıra ortalaması, evli katılımcıların sıra ortalamasından daha yüksektir. Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan diğer alt boyutlar olan motivasyon alt boyutu ($U=4822$ $p>.05$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($U=5386,5$ $p>.05$); merak yoksunluğu alt boyutu ($U=5091$ $p>.05$) medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde yaş durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Faktör	Yaş	N	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	Sd	P	Grupların Karşılaştırılması
Motivasyon Alt Boyutu	17-20	247	223,4	8,995	3	,029*	17-20 / 21-25
	21-25	133	208,9				
	26-30	16	163,3				
	31 yaş ve üzeri	30	179,4				
Sebat Alt Boyutu	17-20	247	224,7	11,607	3	,009*	26-30 / 31 yaş ve üzeri
	21-25	133	210,1				
	26-30	16	174,5				
	31 yaş ve üzeri	30	157,4				
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	17-20	247	209,6	2,380	3	0,497	
	21-25	133	216,5				
	26-30	16	254,3				
	31 yaş ve üzeri	30	210,7				
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	17-20	247	200,64	7,299	3	0,063	
	21-25	133	228,62				
	26-30	16	234,53				
	31 yaş ve üzeri	30	241,13				
Yaşam Boyu Öğrenme	17-20	247	210,68	0,448	3	0,93	
	21-25	133	219,38				
	26-30	16	213,16				
	31 yaş ve üzeri	30	210,87				

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre; motivasyon alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere göre, 17-20 yaş gruplarının, ortalamalarının 223,4 olduğu; 21-25 yaş gruplarının ortalamalarının 208,9 olduğu belirlenmiştir.

Motivasyon alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere bakıldığında, 17-20 yaş arası gruplarının (223,4) ortalamaları diğerlerine göre yüksek olduğu görülmektedir. Yani, 17-20 yaş arası grubun motivasyon durumlarının, diğerlerinden daha fazla olduğu ve bu yaş aralığına yapılan KMO and Bartlett's Testi ile en yüksek katkıyı sağladığı görülmüştür.

Gruplar arası farklılaşmalar incelendiğinde 17-20 yaş grubu ile 21-25 yaş grubu arasında bir farklılık olduğu görülmüştür.

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre; sebat alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere göre, 17-20 yaş gruplarının, ortalamalarının 224,7 olduğu; 21-25 yaş gruplarının ortalamalarının 210,1 olduğu belirlenmiştir.

Sebat alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere bakıldığında, 17-20 yaş arası gruplarının (224,7) ortalamaları diğerlerine göre yüksek olduğu görülmektedir. Yani, 17-20 yaş arası grubun sebat durumlarının, diğerlerinden daha fazla olduğu ve bu yaş aralığına yapılan KMO and Bartlett's Testi ile en yüksek katkıyı sağladığı görülmüştür.

Gruplar arası farklılaşmalar incelendiğinde 17-20 yaş grubu ile 21-25 yaş grubu arasında bir farklılık olduğu görülmüştür.

Katılımcıların yaş durumlarına düzeylerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=0,448$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2(3)=2,380$; $p>.05$), ve merak yoksunluğu alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=7,299$; $p>.05$).

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde yükseköğretim düzeyi durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Yükseköğretim Düzeyi Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Faktör	Yükseköğretim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	Sd	P	Grupların Karşılaştırılması
Motivasyon Alt Boyutu	Ön Lisans	287	211,54	0,958	3	,811	
	Lisans	115	220,90				
	Yüksek Lisans	16	201,50				
	Doktora	8	201,50				
Sebat Alt Boyutu	Ön Lisans	287	219,09	3,151	3	,369	
	Lisans	115	205,67				
	Yüksek Lisans	16	193,66				
	Doktora	8	165,13				
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	Ön Lisans	287	210,83	1,762	3	0,623	
	Lisans	115	215,77				
	Yüksek Lisans	16	219,97				
	Doktora	8	263,88				
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	Ön Lisans	287	211,18	0,662	3	0,882	
	Lisans	115	217,81				
	Yüksek Lisans	16	230,00				
	Doktora	8	201,56				
Yaşam Boyu Öğrenme	Ön Lisans	287	213,94	0,588	3	0,899	
	Lisans	115	210,59				
	Yüksek Lisans	16	233,44				
	Doktora	8	199,75				

Tablo 8’de görüldüğü gibi, katılımcıların yükseköğretim düzeylerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=0,588$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; motivasyon alt boyutu ($X^2(3)=0,958$; $p>.05$), sebat alt boyutu ($X^2(3)=3,151$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2(3)=1,762$; $p>.05$), ve merak yoksunluğu alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=0,662$; $p>.05$).

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde sınıf düzeyi durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Faktör	Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	Sd	P	Grupların Karşılaştırılması
Motivasyon Alt Boyutu	1. Sınıf	231	217,0	15,3	8	0,054	
	2. Sınıf	123	221,5				
	3. Sınıf	12	193,0				
	4. Sınıf	7	241,6				
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	275,7				
	Doktora Ders Dönemi	2	125,0				
	Doktora Tez Dönemi	3	261,0				
	Mezun	40	165,8				
	Diğer	2	125,0				
Sebat Alt Boyutu	1. Sınıf	231	226,1	10,715	8	0,218	
	2. Sınıf	123	206,6				
	3. Sınıf	12	165,0				
	4. Sınıf	7	225,1				
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	228,9				
	Doktora Ders Dönemi	2	126,8				
	Doktora Tez Dönemi	3	152,3				
	Mezun	40	181,8				
	Diğer	2	203,5				
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	1. Sınıf	231	215,8	7,177	8	0,518	
	2. Sınıf	123	200,8				
	3. Sınıf	12	244,6				
	4. Sınıf	7	207,5				
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	212,8				
	Doktora Ders Dönemi	2	338,0				
	Doktora Tez Dönemi	3	228,2				
	Mezun	40	217,5				
	Diğer	2	338,0				

Tablo 10. Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları-Devamı

Faktör	Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	Sd	P	Grupların Karşılaştırılması
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	1. Sınıf	231	203,32	19,07	8	,014*	3. Sınıf / 4. Sınıf
	2. Sınıf	123	214,16				
	3. Sınıf	12	302,42				
	4. Sınıf	7	266,71				
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	135,17				
	Doktora Ders Dönemi	2	181,5				
	Doktora Tez Dönemi	3	124,83				
	Mezun	40	252,58				
	Diğer	2	247				
Yaşam Boyu Öğrenme	1. Sınıf	231	214,87	10,373	8	0,24	
	2. Sınıf	123	201,83				
	3. Sınıf	12	281,54				
	4. Sınıf	7	274,57				
	Yüksek Lisans Ders Dönemi	6	150,75				
	Doktora Ders Dönemi	2	176,75				
	Doktora Tez Dönemi	3	145,67				
	Mezun	40	222,41				
	Diğer	2	299,75				

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre; merak yoksunluğu alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere göre, 3. sınıf gruplarının ortalamalarının 302,42 olduğu; 4. sınıf gruplarının ortalamalarının 266,71 olduğu belirlenmiştir.

Merak yoksunluğu alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere bakıldığında, 3. sınıf gruplarının (302,42) ortalamaları diğerlerine göre yüksek olduğu görülmektedir. Yani, 3. sınıf grubun merak yoksunluğu durumlarının, diğerlerinden daha fazla olduğu ve bu düzey aralığına yapılan KMO and Bartlett's Testi ile en yüksek katkıyı sağladığı görülmüştür.

Gruplar arası farklılaşmalar incelendiğinde 3. sınıf grubu ile 4. sınıf grubu arasında bir farklılık olduğu görülmüştür.

Katılımcıların sınıf düzeylerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=10,373$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2(3)=7,177$; $p>.05$), ve merak yoksunluğu alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=19,07$; $p>.05$).

3.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “Katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde gelir durumları durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 11. Gelir Durumları Değişkenine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Alt Boyutlarına İlişkin Ölçek Puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Faktör	Gelir Durumu	N	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	Sd	P	Grupların Karşılaştırılması
Motivasyon Alt Boyutu	0 - 1000 TL	341	219,5	5,817	2	0,055	
	1001 - 2500 TL	39	197,5				
	2501 TL ve üzeri	46	182,7				
Sebat Alt Boyutu	0 - 1000 TL	341	220,0	6,008	2	0,049*	0 - 1000 TL / 1001 - 2500 TL
	1001 - 2500 TL	39	195,9				
	2501 TL ve üzeri	46	180,0				
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	0 - 1000 TL	341	214,8	,726	2	0,696	
	1001 - 2500 TL	39	198,5				
	2501 TL ve üzeri	46	216,5				
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	0 - 1000 TL	341	207,82	4,784	2	0,091	
	1001 - 2500 TL	39	223,76				
	2501 TL ve üzeri	46	246,88				
Yaşam Boyu Öğrenme	0 - 1000 TL	341	214,84	0,319	2	0,853	
	1001 - 2500 TL	39	203,19				
	2501 TL ve üzeri	46	212,27				

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre; sebat alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere göre, gelir durumu 0 – 1000 TL gruplarının ortalamalarının 220 olduğu; 1001 – 2500 TL gruplarının ortalamalarının 195,9 olduğu belirlenmiştir.

Sebat alt boyutuna ilişkin temel istatistiklere bakıldığında, 0 – 1000 TL gruplarının (220) ortalamaları diğerlerine göre yüksek olduğu görülmektedir. Yani, 0 – 1000 TL grubun sebat durumlarının, diğerlerinden daha fazla olduğu ve bu düzey aralığına yapılan KMO and Bartlett's Testi ile en yüksek katkıyı sağladığı görülmüştür.

Gruplar arası farklılaşmalar incelendiğinde 0 – 1000 TL grubu ile 1001 – 2500 TL grubu arasında bir farklılık olduğu görülmüştür.

Katılımcıların gelir durumları düzeylerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=0,319$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; motivasyon alt boyutu ($X^2(3)=5,817$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2(3)=0,726$; $p>.05$), ve merak yoksunluğu alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2(3)=4,784$; $p>.05$).

4. SONUÇ

Dünyada meydana gelen gelişim ve değişimle birlikte çağın koşullarına uyum sağlayabilen ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilen aydın ve yetişmiş öğrenmeyi bir yaşam felsefesi haline getiren bireylerin yetiştirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bireylerin günümüz yaşam koşullarına uyum sağlayabilmeleri için bilgiyi kullanabilen, dijital yeterliliklere sahip, öğrenmeyi öğrenen ve sürekli kendini geliştiren bireyler olarak yetişmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, yaşam boyu öğrenme kavramı, küreselleşen dünyada 21. yüzyılın önemli kavramlarından biri olarak karşımıza çıkmakta ve tüm boyutlarıyla incelenmesi gereken bir yapıyı oluşturmaktadır.

Bu minvalde değişime, yeniliğe ve öğrenmeye açık, kendini geliştiren, yaşam boyu öğrenen ve yaşam boyu öğrenmeyi alışkanlık haline getiren bireylere gereksinim duyulması gereği, yaşam boyu öğrenme bir ihtiyaç olmaktan çıkmış ve zorunluluk haline gelmiştir.

Bu çalışma İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin yaş, cinsiyet sınıf düzeyi, medeni durum, gelir düzeyi ve yükseköğrenim düzeyi gibi demografik değişkenler açısından incelenmesini amaçlamış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören önlisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ilişkin verilen cevapların ortalamasının incelendiğinde, katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimleri ortalamalarının “çok az uyuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar incelendiğinde ise, motivasyon alt boyutu için “çok uyuyor”; sebat alt boyutu için “kısmen uyuyor”; öğrenme düzeyinde yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarında ise “çok az uymuyor” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse önlisans öğrencileri hayat boyu devam eden sürekli yeni şeyler öğrenme isteği ve kendilerini geliştirmek için kısmen motive oldukları fakat eğilimlerinin düşük olduğu söylenebilir.

Bu bağlamda yaşam boyu öğrenme eğiliminin incelenmiş olduğu diğer araştırmalar incelendiğinde araştırma bulgularını destekler nitelikte sonuçlara ulaşılan çalışmalar da bulunmaktadır. Kangangil & Özgül (2018) tarafından üniversite öğrencileri üzerine yapılan çalışma ve Karakuş (2013) tarafından meslek yüksekokullarında eğitim gören öğrencilere yönelik yapılan çalışmada yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek ve olumlu düzeyde olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören öğrencilerin Yaşam Boyu öğrenme eğilimi ve cinsiyet değişkeni arasındaki ilişkinin incelenmesi sonucunda yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyet durumlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($U=18517,5$ $p<.05$). Cinsiyet değişkeni ile anlamlı farklılık göstermesinin nedeni, örneklem grubundaki kadın sayısının, erkek sayısından fazla olması, erkeklerin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin bakışının farklı olarak sosyalleşme bağlamında araç olarak görmesi ve kadınların öğrenmeyi öğrenme ve kendini erkeklere göre bu alanda kendini gerçekleştirme eğiliminde olduğu sonucuna ulaşılabilir. Akcaalan (2016), Aslıtürk (2019), Bulaç& Kurt (2019), Gökyer & Türkoğlu (2018) ve Kılıç (2015) yaptıkları çalışmalarda araştırma sonuçlarıyla benzer olarak cinsiyet değişkeni ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören öğrencilerin Yaşam Boyu öğrenme eğilimi ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermemesinin nedeni ise kadın ve erkek öğrencilerin yaş açısından büyük farklılıkların olmaması ve yaşlarının küçük olması gibi faktörlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Yaşam boyu öğrenme kavramının doğumdan ölüme kadar devam eden süreci ifade etmesi ve yaş değişkeninin yaşam boyu öğrenme eğiliminde farklılık oluşturmaması olası bir durum olarak ifade edilebilir. Atacanlı (2007), Özçiftçi & Çakır (2015) ve Sönmez vd. (2018) yapmış oldukları çalışmalarda araştırma sonuçlarıyla benzer olarak yaş değişkeni ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulgusuna ulaşmışlardır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören öğrencilerin Yaşam Boyu öğrenme eğilimi ve sınıf düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve sınıf değişkeni farklılık göstermemesinin ise yine örneklem grubunun yaş farkı ve öğrenim gören öğrencilerin yaşlarının küçük olması, bireylerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin temelini daha küçük yaşlarda atılmış olması, gibi faktörler olduğu düşünülmektedir. Araştırma bulgularını destekleyen sınıf değişkeninin yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerinde anlamlı bir fark bulunmadığı araştırmalar; Diker Coşkun (2009), Dündar (2016) ve Tunca vd. (2015)'in yaptığı çalışmalar araştırma bulgularıyla benzer olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır. Sırasıyla incelendiğinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Programında öğrenim gören öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin medeni duruma göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($U=5320,5$ $p>.05$), yükseköğretim düzeylerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($X^2(3)=0,588$; $p>.05$), Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve gelir durumları açısından gruplar arası farklılaşmalar incelendiğinde 0 – 1000 TL grubu ile 1001 – 2500 TL grubu arasında bir farklılık olduğu görülmüştür.

Araştırma Sonuçlarına İlişkin Öneriler

- Önlisans öğrencileri ve ilgili yüksekokullardan mezun olan öğrenciler için yaşam boyu öğrenmenin önemine ilişkin farkındalık yaratılmalı ve bu kapsamda seminerler düzenlenmelidir.
- Önlisans öğrencilerinin Yaşam boyu öğrenmede iş yaşamı ve sosyal hayatını etkileyecek olan kazanması gereken anahtar becerilerin günümüz değişim ve gelişimine ayak uyduracak şekilde yeni becerilerin kazandırılması için eğitimler düzenlenmelidir.
- Üniversiteler yaşam boyu öğrenme konusunda farkındalık yaratacak şekilde YÖK ve üniversiteler ortak ders müfredatlarında yaşam boyu öğrenme adı altında ders koyulması sağlanabilir.
- Üniversitelerde öğrenci kulüp etkinlikleri kapsamında yaşam boyu öğrenme kulübü kurulabilir.
- Üniversitelerin yaşam boyu öğrenme merkezleri daha aktif ve işlevsel hale getirilerek öğrencilerin rahatça ulaşabilecekleri becerilerini geliştirebilecekleri ücretsiz kurslar ve eğitimler planlanmalıdır.
- Üniversiteler bu kapsamda YÖK-MEB kurumlar arasında iş birliği içinde çalışmalıdır.
- Yapılan araştırmada nicel yöntem kullanılmıştır. Araştırma yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesine yönelik nitel bir çalışma olarak öğrenci ve akademisyen görüşleri bağlamında derinleştirilebilir ve farklı konularla ilişkilendirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akcaalan, M. (2016). Investigation of The Relationships Between Lifelong Learning And Social Emotional Learning. *International Journal of Educational Research Review*, 1(1), 14-14. <https://doi.org/10.24331/ijere.309957>
- Antonova, N. V, Shmeleva, Z. N., & Kozulina, N. S. (2020). Lifelong learning as the way of modern personality development in Russia on the example of higher educational institution of technical and natural-scientific profile. *Journal of Physics: Conference Series*, 1691(1), 012146. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1691/1/012146>
- Aslıtürk, A. (2019). *Ortaokul Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile Yabancı Dil Olarak İngilizce Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yükseklisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Atacanlı, M. F. (2007). *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Tercihi Değerlendirme Ölçeği Aracılığıyla Yaşam Boyu Öğrenme Davranışının Yıllara Göre Değişiminin Araştırılması* [Yükseklisans Tezi]. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Billett, S. (2022). *Lifelong Learning. İçinde Oxford Research Encyclopedia of Education*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.1787>
- Boyd, B., & Williams, J. (2010). Developing Life-Long Learners Through Personal Growth Projects. *Journal of Leadership Education*, 9(2), 144-150. <https://doi.org/10.12806/V9/I2/AB3>
- Bulaç, E., & Kurt, M. (2019). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 125-161.
- Dattathreya, P. (2022). *Supporting the Development of Lifelong Learning Skills* (ss. 1-23). <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-5969-0.ch001>
- Diker Coşkun, Y. (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi* [Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doronina, O. (2022). Lifelong Learning Strategies in European Countries. *Grail of Science*, 16, 471-472. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.074>
- Dündar, H. (2016). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi* [Yüksekisans Tezi]. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Freeman, J., Raabe, A., Schmitz, F., & Guttormsen, S. (2019). Lifelong Self-Directed Learning in the Digital Age: An Orientation of Current Software Tools Supporting Experts in Maintaining and Updating Their Knowledge. *Proceedings of the 16th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age (CELDA 2019)*, 443-446. https://doi.org/10.33965/celda2019_201911C060
- Gogunskii, V., Kolesnikov, O., Kolesnikova, K., & Lukianov, D. (2016). Lifelong learning” is a new paradigm of personnel training in enterprises. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4(2(82)), 4. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2016.74905>
- Gökyer, N., & Türkoğlu, İ. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(2), 125-136. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.460929>
- Gür Erdoğan, D. (2014). *Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine Etki Eden Faktörler* [Doktora Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Han, S. (2023). *The Institutionalization of Lifelong Learning in Global Scale* (ss. 259-281). https://doi.org/10.1007/978-3-031-19592-1_6
- Henning, S. O. (2022). *Changing Concepts and Tools for Realizing Lifelong Learning Strategies* (ss. 1-20). https://doi.org/10.1007/978-3-030-67930-9_19-1
- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Resmî Gazete Tarihi: 29.12.2012 Resmî Gazete Sayısı: 28512
- Jamil, S. M., Safian, N. M., Mohd Zain, N. H., Mohd Taib, N. H., Zulkifli, N. R., Yusof, Z. M., & Rahman, A. A. (2022). Lifelong Learning for Sustainable Community Development: Implication for Graduate’s Students in SPACE. *Global Conference on Business and Social Sciences Proceeding*, 13(1), 1-1. [https://doi.org/10.35609/gcbssproceeding.2022.1\(34\)](https://doi.org/10.35609/gcbssproceeding.2022.1(34))
- Jeffrey Yuliyanto Waisapi. (2022). Keselamatan dan Kesehatan Kerja dan Lingkungan. *Formosa Journal of Social Sciences (FJSS)*, 1(3), 285-298. <https://doi.org/10.55927/fjss.v1i3.1286>
- Kangangil, M., & Özgül, F. (2018). Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 1(1), 64-72.
- Karakuş, C. (2013). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yetkinlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3).
- Kılıç, H. (2015). *İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri (Denizli İli Örneği)* [Yüksekisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Lu, M., Marghetis, T., & Yang, V. C. (2022). *Mathematical model bridges disparate timescales of lifelong learning*.

- M. Asad, A. Ali, A. Mushtaq, & Rehman Ullah. (2023). Employee and Employers Role in Ensuring Safe Working Environment By Maintaining Health and Safety at Workplace. *Pakistan Journal of Science*, 75(1), 106-116. <https://doi.org/10.57041/pjs.v75i1.828>
- Mbchb, J. H. B. (2023). Five Cases to Contribute to Continuous Professional Development Lifelong Learning. *South African Radiographer*, 61(1), 7-12. <https://doi.org/10.54450/saradio.2023.61.1.739>
- Neculau, B. C., & Anghel, G. A. (2022). Requirements of lifelong learning in the knowledge society 1. *Journal of Education, Society & Multiculturalism*, 3(1), 169-180. <https://doi.org/10.2478/jesm-2022-0010>
- Özçiftçi, M., & Çakır, R. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Eğitim Teknolojisi Standartları Özyeterliklerinin İncelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1). <https://doi.org/10.17943/etku.57410>
- Pakdemirli, A., Baskın, Y., Nart, S., Gert, L., Kuru, D., & Ellidokuz, H. (2016). *DESEM, Dokuz Eylül University lifelong learning center: Community-based, multilayer training support on lifelong*. SHS Web of Conferences, 26, 01007. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20162601007>
- Pingle, S. (2012). Occupational Safety and Health in India: Now and the Future. *Industrial Health*, 50(3), 167-171. <https://doi.org/10.2486/indhealth.MS1366>
- Prasad, P. A., & Kumar M, N. (2022, Eylül). *Management of Lifelong Learning: from Individuals to Learning Organizations and Societies*. Tenth Pan-Commonwealth Forum on Open Learning. <https://doi.org/10.56059/pcf10.1990>
- Prasad, P., & Ray, S. D. (2024). *Occupational safety and health administration*. İçinde *Encyclopedia of Toxicology* (ss. 45-48). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-824315-2.00744-2>
- Salling Olesen, H. (2022). *Researching Lifelong Learning Policy: Concepts and Tools* (ss. 67-81). https://doi.org/10.1007/978-3-030-92867-4_5
- Salling Olesen, H. (2023). *Changing Concepts and Tools for Realizing Lifelong Learning Strategies* (ss. 465-484). https://doi.org/10.1007/978-3-031-19592-1_19
- Sönmez, A., Göçmez, L., Uygun, D., & Ataizi, M. (2018). A review of Current Studies of Mobile Learning. *Journal of Educational Technology and Online Learning*, 1(1), 12-27. <https://doi.org/10.31681/jetol.378241>
- Toxirovna, K. F. (2021). Lifelong Learning -Lll- the Basis of Personal Development. *In Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 9(8), 119-123.
- Tunca, N., Alkın Şahin, S., & Aydın, Ö. (2015). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2). <https://doi.org/10.17860/efd.92694>
- Yükseköğretim Atlası, <https://yokatlas.yok.gov.tr/onlisans-program.php?b=30008>